

ISTORIJAT SRPSKOG LEKARSTVA

7. RAZVOJ NEFROLOGIJE U KLINIČKOM CENTRU KRAGUJEVAC

Lazarević T, Petrović D.

Centar za nefrologiju i dijalizu, Klinika za urologiju i nefrologiju, Klinički centar Kragujevac

Osnivanje i razvoj nefrologije u Kragujevcu tokom sedamdesetih godina ovog veka, usko je, prostorno i organizaciono, povezano sa Odeljenjem urologije Medicinskog centra "Dr Mihajlo Ilić". Vizionarska procena potrebe primene "novih metoda lečenja uremije", tada mladog i perspektivnog urologa, sada Prof dr Vlastimira Ćirovića, uz podršku doajena Medicinskog fakulteta u Beogradu, Prof dr Vasilija Jovanovića i Prof dr Veljka Balabanića, odredila je u Kragujevcu Odeljenje urologije kao važnu prekretnicu u tretmanu nefroloških bolesnika, do tada opšte internistički zbrinjavanih u okviru Internog odeljenja. Peritoneumska dijaliza je prva dijalizna metoda uvedena u Kragujevcu, oktobra 1971. godine, a prva hemodijaliza je obavljena januara 1972. godine. U 1977. godini dijalizu preuzima Interno odeljenje, 1979. godine se zvanično formira Odsek za nefrologiju i dijalizu. U 1980. godini je formirana nefrološka ambulanta, a sledeće 1981. godine je realizovano članstvo kragujevačke nefrologije i dijalize u organizaciji EDTA. Nakon organizacionih promena i formiranja Centra za urologiju i nefrologiju 1985. godine, Odsek prerasta u Odeljenje nefrologije i dijalize. Tokom 1981. godine počinje saradnja sa Centrom za transplataciju u Rijeci. U 1998-oj godini Centar stiže potrebne uslove i postaje Klinika za urologiju i nefrologiju, ali su predratni i ratni događaji ograničili planirani napredak nefrologije i dijalize i, u velikoj meri, sticajem speci-

fičnih okolnosti, čak i unazadili njihove pozicije u kragujevačkom zdravstvu, ali i u širim opšte medicinskim i nefrološkim relacijama. Iz tih razloga, tek 2001. godine se zvanično formiraju posebna odeljenja - Odeljenje nefrologije i Odeljenje dijalize. Posleratni period je vreme relativne stagnacije nefrologije u Kliničko-bolničkom centru Kragujevac. Nesklad između prostornih, sanitarnih i organizacionih mogućnosti jedne od najstrijih zgrada u kragujevačkom zdravstvu i ograničavajuće činjenice da je pod zaštitom lokalnog Zavoda za zaštitu spomenika, u periodu povećanog priliva bolesnika iz južne srpske pokrajine i celokupnog matičnog regiona, nametnuli su uslove koji su diktirali rešavanje samo elementarnih dijagnostičko-terapijskih problema. 2006. godina je ključna zbog prerastanja Kliničko-bolničkog centra u Klinički centar Kragujevac. Neminovnost afirmativnog napredovanja nefrologije i dijalize kao nezaobilaznih referenci za proveru postavljenih globalnih odrednica obima, kvaliteta i stručnosti novog zvanja ustanove, spremnost i motivisanost celokupnog medicinskog i nemedicinskog osoblja da opravda profesionalno dostojanstvo ranije formalnog, sada zvaničnog regionalnog Centra za nefrologiju i dijalizu, četvrtog po veličini u zemlji, već pokazuje očekivane rezultate u usvajanju novih dijagnostičkih i terapijskih procedura, remodelovanju dosadašnjih pretransplantacionih planova i protokola, kao i sprovođenju kontinuirane medicinske edukacije.

Ključne reči: nefrologija, Klinički centar Kragujevac, dijaliza